

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 89

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 4 Octubre de 1924

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

D. Bartomeu Ferrà i Perelló és mort

A la seva finca de son Roca, a on era estivetjar ha mort cristianament el venerable Degà de les nostres lletres, don Bartomeu Ferrà i Perelló, rodèjat de sa família i dels seus fills que han tengut temps de acudir a sa casa pairal per recullir sos darrers sospirs.

La trista notícia ha causat fonda impressió a tot Mallorca per haver alcançat el seu nom una popularitat gloriosa en la seva vida plena de acció cristiana inspirada per l'amor a la Religió i a Mallorca.

Amb ell ha finit el darrer escriptor de la primera época del renaixement literari. Deu li ha concedit una llarga vida, octogamària, pròpia dels qui alcancen la promesa dels honraments dels pares; i ell, el senyor Ferrà, en son contacte i activitat, honrà la Religió, l'Art, les Lletres, l'Arqueologia i moltes altres i variades coses d'esperit. Dins la etxaquès de la seva vellesa tenia un cor jove i evolucionava en son esperit en les noves orientacions socials i artístiques, i no estava exclusivament aferrat en el seu temps com sol succeir amb els ancians.

Avui no tenim temps per descriure la gran figura del «Mestre d'Obres d'arquitect-

tura», important en molts de caires del valor humà, solament direm, per finalisar aquesta pàlida notícia, que a la ciutat d'Inca també dèixa mostres del seu zel religiós i enginy artístic; i que honrava *Ca-Nostra* en la seva col·laboració constant, fins que le' hi permeté la salut. El darrer article que donà a la publicitat fonc per aquest modest setmanari, per cert que feu molt de renou a dins Mallorca, i, sense darse'n compte, fonc com el ressum del zel que el consumí tota la vida per adressar costums i enlairar obres patriòtiques.

Falta expresar el nostro entranyable condoliment pels seus, i en particular a la seva virtuosa esposa donya Margalida Juan, a sos fills, estimats amics nostres, don Miquel i don Bartomeu, a sa filla donya Catalina i a la políica donya Ana M. Boatraux.

La Direcció de *Ca-Nostra*, que tant deu a l'amic que Deu ha cridat, suplica a sos lectors oracions i sufragis per l'etern descans de la seva ànima.

La fidelitat comprada és sempre sospitosa, i, en general, de curta durada. —*Tàcito*.

Privar a la virtut de les recompenses i honors que li són deguts, és estirpar de la joventut les virtuts —*Caton*.

PALMA

Biblioteca Provincial

LA TOMBA DE RAMON LULL

Noli curare, no li disputare cum cogitationibus tuis, nec ad immissas á diabolo dubitationes responde; sed crede verbis Dei, crede Sanctis ejus, et prophetis, et fugiet a te nequam inimicus.

Subde te Deo, et dabitur tibi scientiæ lumen.

KEMPIS.—DE IMIT. CRISTI.

He somiat que la fosca s'era escampada per dins la nau i les capelles de Sant Francesc, i sols davant el Sagrari hi romania una llàntia encesa.

He sentit giscar gaufons i m'he despert; una portada m'ha assustat i he corregut per sortir fora, però la clau rodava ses dents per dins el pany.

Llavores he cridat; obriu! obriu! sempentetjant la porta, i nin;ú m'ha respost.

He estat mig hora tocant a l'escanzell, amb m'orella atracada a ses retxilleres, i no sentia res més que l'oratge fret que entrava acanalat per dins les juntes i me tallava el front, seies i galtes.

Tenia por de girar mos ulls darrera, perquè me pareixia que qualche ombra m'encalsava; i a poc a poc, paupant els retxats i les columnes m'en he anat devers l'altar major.

A cada petjada que donava, les lloses s'engronsaven; i per no llenegar procurava posar peu sobre les juntes.

Si alsava el cap amunt, veia clarures; era la llum térbola que travessava els vidres de les clareboies. Per tot veia fantar-mes qui apar que correguessin: unes, sortien de dins caxes que els llavons de pedra aguanten arrambades deval les voltes de les capelletes; altres, s'en entraven sens alsar les lloses i atravesant les lletres gravades sobre els vassos.

I jo m'he ajenollat baix de la llàntia que penjava just davant el Sagrari, Llavors la por m'ha fuita i tot m'he escaufahit; i amb mon enteniment he guaitat dins mi mateix diguent-me:

«Perqué fugies? No tens aquí ton Déu, o tems ses ires? No sabs que té sa mà molt llarga i que per tot arriba? Debades corres; el feix de tos pecats sobre l'espatlla ben tost te engrunaria. No te recordes de quant moltes vegades, enmig dels plers del món, tot trist i concirós el cor te deia: a ont està ton Deu? i tu callaves. No te recordes de quant eres minyó que aquí ve-

nies i ple de pau i goig el cor te deia: que be estàs assuquit! Val més un dia dins la casa del Senyor que cent defora!»

Llavores he sentit un'altre veu que ben prop me deia:

«Dubta, riuten, no creguis, sies valent, ningú te veu; esfondra aqueix Sagrari, bufa a la llàntia i poset a roncar. No veus tants d'homos que no hi pensen en Deu? El món és farsa! I que és la consciència? una mania. Si no hi ha cèl, ni infern, ni purgatòri! Siula, crida, flectoma; el fer ho aquí dedins no es sacrilègi. Dels morts, no'n tengues ànsia; mai n'ha sortit cap de dins sa tomba. I com ets tant covart? Alsa, aixequet! i amb un rollo d'estores fet un jàs; un altre dia ja estaràs alerta, si no vols que't tanquin...»

Jo encara estava ajenollat; el caire del escaló de pedra viva se ficava dins mos òssos. Comensava a fer vent; cada bufada brunzia regolfant per les naus i en arribà a la llàntia l'engronsava. L'ombra de ses cadenes feia un molinet per terra, i el calabruix pegava a les finestres. He comensat a sentir trons d'enfòra; tornava tenir por i anava a comensar un parenostre. Just quant he obert ma boca, la llàntia s'ha apagada.

Tot d'una m'he alsat. Darrera mi lluitaven dos esperits en l'aire; l'un espargia una claror daurada, l'altre tot era fosc i vomitava espines. No sé quines eren ses figures, i jo m'enretirava.

Sens adonarmen m'he ajopit su baix del sepulcre que conté les despulles del màrtir Ramon Lull

Els trons s'atropellaven i amb ses llam-pagades descobria l'estàtua d'aquell savi.

Baix d'ell hi havia buides set estàncies, amb los noms i insignies de set ciències.

Dins cada una provava d'aficarm-hi, entant que 'ls esperits lluitaven; però per lloc podia, encar que eren prou grans i estaven buides.

Llavores s'ha obert un freu enmig de totes; i demunt ell, ab lletres gòtiques la mà de marbre de la figura del gran Ramon Lull posava: *Penediment*.

I sens obrir sa boca, l'he sentit que me deia:

«Perque t'has remolcat per dins los vicis, per axò te guanya l'esperit del mal. No fastaràs los fruits de saviesa, que donen

forces per esvahir-lo, si tú no passes per aquesta porta »

I me senyalava la que a son dintell hi havia escrit *Penadiment*.

Allà dins m'he tirat, i hi he cabut.

I m'he transformat en una estàtua de pedra que hi veia bé i millor que abans, entre la fosca.

I mon enteniment pensava ab tota claredat, i creïa en Deu i en sos misteris.

I s'ha acabat la lluita, enfonsant-se l'esperit del mal; i l'àngel de ma guarda, cantava d'alegria; i ha anat a encendre la llàntia del Sagrari.

I axí que ha estat encesa, el sol sortia.

Llavores he gosat exir del nitxo, i he fet oració, besant en terra.

† BARTOMEU FERRÁ.

Octubre de 1871.

LA MODA ANTES QUE DIOS

Acto de contrición que deben rezar al confesarse ciertas señoritas que van por la calle y entran en la iglesia

Señor mío Jesucristo, Dios y hombre verdadero, por ser Vos quien sois i porque os amo sobre todas las casas, «*menos sobre la moda*», me pesa de todo corazón haberos ofendido, y propongo firme enmienda de todos mis pecados, «*menos*» de los de escándalo que me mande cometer la moda, y «*no*» apartarme de las ocasiones de ofenderos y de que os ofendan otros...

¿Que ese acto de contrición no vale para la confesión?

Pues ya veremos el dia del juicio lo que valen las confesiones de las penitentes i comulgantes elegantemente desnudas...

Os lo osegura sin apasionamiento y con seguridad y mucha pena,

Manuel,

Obispo de Málaga

Jurament cívic dels nins de vàries escoles als Estats Units.

1. No destruiré cap arbre, així com cap jardí on visquin flors i plantes.

2. No escupiré en els tramvies, ni en les classes, ni en les aceres dels carrers.

3. No estriparé ni llençaré trossos de papers en los llocs públics.

4. Protegiré les aus i els animals.

5. Faré us del llenguatge correcte i obraré amb prudència.

6. Tinc d'emparar la propietat privada a la vegada que la meva.

7. Promet ésser ciutadà sincer i lleial.

8. Seré cortès i just amb les persones.

9. Respectaré l'autoritat i li donaré mon auxili.

10. Procuraré formar una base d'estalvi i no gastaré més del que guanyi.

Cal advertir que aquests deu propòsits molt lloables són facilíssims de complir guardant els deu manaments de la Llei de Déu.

Cronica d'Inca

Dia 28.—El tim de La Constancia d'Inca fa un partit de futbol amb l'aquip «Mediterraneo» de Palma, a benefici dels soldats expedicionaris. Alegrava l'acte amb ses armonioses notes la banda del Regiment i fonc presidit per les autoritats.

—La vetlada musical celebrada en el Teatre, la setmana passada, organitzada pels Empresaris, germans Bordoy, va deixar de benefici 730 pessetes.

Dia 30.—En la església de les Monjes de Clausura s'acaben les coranthes dedicades a l'Arcàngel Sant Miquel i a son Fundador Sant Jeroni. Ha ocupat la càtedra del Esperit Sant el matí i vespre de tots els dies l'orador sagrat Mossèn Antoni Artigues, de Felanitx.

—Després de vàries reunions que han tengut els qui componen el Partit de l'Unió Patriòtica per organitzar la agrupació d'Inca, han anomenat per cap d'ella el distingit Metge, don Sebastià Amengual Vallespir.

—Per fi, els Pares Franciscans, degudament autoritzats, per les sentències que han recaigudes, han pogut tancar el passadís. En el camí de Sineu han tapat el portell fent la paret que hi havia abans i, a la plaça de Sant Francesc, posant unes portes en el portal de la volta.

Com recordaràn, nostros llegidors, aquest passadís mogué molt de rebumbori d'alt la Sala. El Cronista, en qualitat de retgidor, defensava els drets dels Frares contra sos impugnadors, davant un públic òstil i mofador, en qui col·laborava certa premsa que, en la bandera de defensar els drets del poble, cercava fer prossèlits. Enmig de tot, els Franciscans poden estar contents que la seva propietat trobàs impugnadors perquè aquests, han donat lloc a la formació d'un expedient que ha desentranat la qüestió fins en el fons, posant patent la raó que tenien els Fills de Sant Francesc al pretenir la propietat del passadís.

—Se troba a Biniamar en companyia de sos pares el Tinent d'Infanteria don Masià Font Quetglas, que ha vingut de Africa per restablir-se de les ferides que ha rebudes servint en el Terci d'Extrangers.

Molt celebrarem la notícia de son complet goriment.

—Don Manuel Cirer, de la Ciutat de Mallorca, nos participa haver-se fet càrreg de la direcció de *La Urbana*, companyia de segurs contra incendis, i que té la oficina en el carrer de Vallori, 2, de aquesta capital.

—Nos trobam al fort de la recolecció de la verema, que si enguany no és molt abundant per la falta d'aigo que ha tenguda, en canvi per això mateix ha sigut més bona i de més alt grau. Se paga de 16 a 19 pessetes la somada, havent hi algunes partides a 20.

Pels cants folklòrics dels tais de varamadors col·legim que hi ha gent foravileira que treballa a les vinyes de nostres vinalers.

—Amb un atent B. L. M. don Joan Toribio Estela, Metge-Cirurgià, ens ha fet saber que ha fitsada la seva residència an aquesta Ciutat an el carrer del Bisbe Llompart i que ofereix al públic els seus servicis.

Corresponem a la seva salutació.

Dia 4 d'Octubre.—An el convent se fa

feita grossa per glorificar Sant Francesc, titular d'aquella església.

—Anit hi ha canvi d'hores. No mos descuïdem de fer corre el rellotge.

—Preus que retgiren al mercat de dijous:

Bessó.	172'50	ptas.	quintá
Blat.	25	»	cortera
Xexa.	25'50	»	»
Faves cuitoras	36	»	»
id. de bestia	29	»	»
Ordi	18'00	»	»
Civada	17	»	»

V a r i e s

En honra del Poeta de Pollensa

En motiu de complir-se aquest mes el segon aniversari de la gloriosa mort del vat mallorquí, Mossèn Miquel Costa i Llobera, «La Associació per la cultura de Mallorca» amb l'intervenció de l'Ajuntament de Pollensa té el projecte de col·locar una llosa commemorativa en la casa pairal de can Costa a on va neixer el Poeta.

Ja en direm mes coses.

A benefici dels soldats

L'Empresari de la cursa, que s'ha de donar demà, ens diu que és la autoritat militar que s'ha invitada per intervenir en la administració dels contes perquè pugua veure que tots els beneficis seràn pels expedicionaris.

Apuntes de Geografía general y de Europa

adaptados al programa que para esta asignatura rige en el Instituto de Palma.

Venta: en las librerías escolares

Tip. Duràn.—Inca.